

JOSEPH MILLER

6-2023
87607-19

Muassislar:

O'zbekiston Yozuvchilar uyushmasi,
O'zbekiston yoshlar ittifoqi.
1982-yildan chiqa boshlagan.

Tahrir hay'ati:

Sirojiddin SAYYID
Iqbol MIRZO
Nodir JONUZOQ
G'afur SHERMUHAMMAD
G'ayrat MAJID
Abdusaid KO'CHIMOV
Kengesboy KARIMOV
Shuhrat SIROJIDDINOV

Jamoatchilik kengashi:

Qahramon QURONBOYEV
Alisher SA'DULLAYEV
Minhojiddin MIRZO
Botirjon ERGASHEV
Bahodir KARIMOV
Rustam MUSURMON
Farrux JABBOROV

Bosh muharrir:

Nurilla CHORI

Mas'ul kotib:

G'iyosiddin O'NAROV

Muharrirlar:

Sardor TOLLIBOYEV
Shohsanam NISHONOVA
Ozod RAVSHANOV

Rassom:

Asliddin KALONOV

Manzillimiz:

Toshkent shahri, Chilonzor tumani,
Bunyodkor ko'chasi, Adiblar xiyoboni,
O'zbekiston Yozuvchilar
uyushmasi binosi.
Indeks 100066

E-mail: yoshlik-jurnali@umail.uz

Web sayt: www.yoshlikjurnali.uz

Tel.: (71) 231-20-58, 231-20-59

Navbatchi muharrir: S. Tolliboyev

Otarchining she'ri yoqadimi?

Yaqinda bir odamning ijtimoiy tarmoqda: "Meni Yozuvchilar uyushmasi a'zolikka qabul qilmayapti", deb dodlab yotganiga ko'zim tushdi. Bu "dod-voy"ga birdaniga "labbay", deb javob beradiganlarning nihoyatda ko'pligini ko'rib hayron va lol bo'ldim. To'g'ri, ijtimoiy tarmoqda kimningdir orzusi ushalishi uchun qayg'uradigan, unga mehr ko'rsatadigan, azbaroyi yordam qo'lini uzatadigan kishilarning safi kengligi, albatta, har birimizni quvontirishi kerak.

Ammo masalaning boshqa tomonlari ham bor-ku! Mundoq o'ylab qarang, bolaligida to'p tepmagan, futbolga mehr qo'ymagan yigit bormi? Qolaversa, sportning yakka kurash turlari bo'yicha qanchadan qancha yigit-qizlar muntazam shug'ullanib kelishadi.

Agarda har birimiz: "Meni nega palon tashkilot o'z safiga olmayapti", deb dod solishga haqli bo'lsak, anchadan buyon to'p tepmagan kamina futbol bo'yicha O'zbekiston Milliy terma jamoasiga, yana kimdir O'zbekiston Kurash federatsiyasiga, boshqa birov O'zbekiston Xalq tabobati assotsiatsiyasiga da'vo qilmaydimi?

Keling, bema'ni xayolga erk bermaylik. Shundoq ham hisobchi shifokor bo'lib, shifokor tadbirkorlik qilib, traktorchi "qo'shiq" aytib, hosilot "kino" olib, otarchi "she'r" yozib yotibdi.

Agarda shunday odamlarga qilayotgan yumushi haqida gap boshlasangiz, bilingki, ular, albatta, tuyaqush haqidagi mana bu masalni eslatadi: "Tuyaqushga qushsan deb aytishsa, tuyaman, tuyasan deb aytishsa, qushman", – der ekan. Aniqki, bu bilan tuyaqush hech qanday mas'uliyatni bo'yniga olmaydi.

Advokat do'stlar!

Siz shu odamning biror asarini o'qiganmisiz, albatta, o'qimaganisiz! To'g'rirog'i, sizga uning a'zolidigining ham ko'p qiziqchiligi yo'q!

Aslida siz shu "arz-dod" janrida ijod qiladigan mardum bahonasida kimnidir obro'sizlantirish, yana kimnidir haqoratlash, kimnidir aybdor qilish uchun javlon urib yozyapsiz.

Yo sizlarga traktorichining qo'shig'i, hosilotning kinosi, otarchining she'ri yoqadimi?

Ushbu sonda

4

Erkin A'zam

Yigirma yil
kutilgan jurnal

34

**G'aybulloh
as-Salom**

Mutarjim
maktabidan...

9

**Zuhridin
Isomiddinov**

Ustoz – pir

36

**Ulug'bek
Hamdam**

Adabiyot bu –
so'z san'ati

12

Dilshod Rajab

Muhabbatsiz –
g'arib bu olam...

41

O'zbek adabiyoti
soldati

15

**Shuhrat
Matkarim**

Maqar

Ushbu sonda

45

**Nilufar
Ergasheva**
Muhabbatning
tengliklarida...

44

**Zilolabonu
G'anijon qizi**
Bo'g'zimga tiqildi
hayqiriqlarim...

45

**Ruxshona
Nishonova**
Hayvonot bog'ida

58

**Islombek
Mirzaqulov**
"Baxt" beraman
degandim senga –

46

Lev Tolstoy
Markyor xotiralari

59

Burhon Rahmat
Kengaymoqda
yurak hududim...

57

**O'lmasbek
Raimqulov**
Siyratim bor
gulgun qalbingda...

60

**Munisjon
Hakimov**
"Avval vatan,
keyin jon!.."

**Munisjon
HAKIMOV**

1984-yili tug'ilgan.
O'zMUning
Jurnalistika
fakultetini
tamomlagan.
Mumtoz va
zamonaviy o'zbek
she'riyati tadqiqi
bilan shug'ullanadi.

Jamol Kamol ijodini kuzatar ekanmiz, unda: Vatan, tabiat, sadoqat, mehr-muhabbat, ma'rifat kabilardan tortib adolat, do'stlik, ota-ona, halollik, diyonat singari ezgulikka, taraqqiyotga, hayotda kurashchanlikka chorlovchi ko'plab mavzularda qalam surilganiga guvoh bo'lamiz. Ijoddagi mavzularning keng qamrovliligi ijodkorning badiiy tafakkuri bilan bog'liq, albatta. Taniqli rus adibi M.Gorkiy: "mavzu muallif tajribasi asosida bunyodga kelgan, hayotning o'zi ko'rsatib bergan, ammo ayni vaqtda muallif tasavvurida to'la-to'kis shakllanmagan bir holda saqlanib, obrazlarda gavdalantirishni talab qilib, muallifda ishlashga mayl uyg'otadigan g'oyadir", – deganda ham mavzu va g'oyaning muallif tafakkuriga bog'liqligini ta'kidlaydi.

Jamol Kamol she'riyatidagi bosh mavzulardan biri Vatan, millat mavzusidir. Shoir bu mavzuda goh faxrlanib, goh kuyinib, goh hayratlanib, goh mushohada yuritib qalam tebratgan. Uning nazdida Vatan otadek tabarruk, onadek mehribon. U Yurtdan ajralishni musibat deb biladi:

*Otam diydorini ko'rolmadim men,
Onasiz o'ssam-da, bo'lmadim yetim.
Onam deb yerimga erkalandim men,
Otam deb elim-la iftixor etdim.*

*Ko'rsatmasin, agar bir kun beomon,
Yerimdan, elimdan ayirsa hijron,
Boshimga yiqilgan yetimlik tog'i
Yakson etar edi meni shu zamon...*

Sakkizlik hasbi hol xarakterida bo'lib, shoirning yetimlikda o'tgan bolaligiga ishora qiladi. Ota-ona bag'rida ulg'ayish baxti Jamol Kamolga nasib etmagan. Ammo bag'rikeng millati, Ona Vatani uni bu musibatdan yiroqlashtirib, unga baxtiyorlik hissini tuydirgan.

Shoir ijodidadgi "Eng buyuk tuproq", "Tun. Bog'imda kezaman...", "O'zbekiston tuni", "Buyuk trassa ilhomi", "Ufuqlar", "Tasavvur" kabi dastlabki she'rlarida Ona Vatanning daryolari-yu kengliklari, tog'lari-yu bog'lari, tunlari-yu tonglari – barcha-barchasidan hayratlanish ko'zga tashlanadi. Jumladan, uning "Tasavvur" she'rida o'qiymiz:

Hayrat – shu muhtasham jahon hayrati,
Nolish – shu jahonga tashna armondan.
Men avval entikib, bosib savlati,
Ko'z uzmay turaman O'zbekistondan.

Yosh shoir hali navqiron yigit – kitobxonga o'git berishni o'ziga ep ko'rmaydi. Chunki uning o'zi Vatanning, Vatan orqali dunyoning sir-u sinoatlarini bilishga mushtaq. Yurt tarixi esa juda qadim. Muqaddas qadamjolari-yu buyuk allomalari bisyor. Shuning uchun ham "avval entikib" o'rganishga kirishgan lirik qahramonni yurtning "savlati" bosadi. Ammo sir-sinoatlardan hayratlanib qolish shoirning maqsadi emas. Uning lirik qahramoni o'zini Vatanning bilaklari kuchga to'lgan, yurtning koriga yaraydigan o'g'lona deb biladi. Tomirlarida qon Jayhun yanglig' jo'sh uradi. Endi u hayrat-u g'ayrat bilan qardosh ellarning ham yumushlariga yelka tutmoqchi:

Sening osmoningdan sog'inch bilan mast,
Qadrdon ellarga tashlasam nazar,
"O'g'lim!" – deb chaqirar mo'ysafid Kavkaz,
"O'g'lim!" – deb chaqirar daryoyi Hazar...

Lirik qahramonning tasavvuri yanada uzoqroqqa nigoh tashlaydi. Shoir Vatan so'ziga yanada kengroq ma'holarni yuklab, butun yer-u osmonni – borliqni "mening Vatanim", deydi:

Shu Osmon, shu Zamin – mening Vatanim,
Shu Osmon, shu Zamin – mening Xudoyim.
Bunda begona yo'q, barchasi manim,
Mening Amerikam, mening Xitoyim!..

She'rda ilgari surilayotgan fikr bugungi dunyoga qutqu solayotgan qutblashish, dunyoni

bo'lib olish, tarafkashlik, guruhbozlik siyosatiga qarshi zaruriy qalqon vazifasini o'taydi. Inson faqatgina o'zi mansub bo'lgan mamlakat tinchligini o'ylashi, sarhadlardan tashqaridagi yurtlarning tashvishlariga bee'tibor bo'lishi kaltabinlikdir. Qo'shning tinch – sen tinch, deydi dono xalq. Insoniyat uchun Yer shari umumiy ekan, muammolar ham yurtlarga ayro-ayro taqsimlangan emas. Insoniyatga ofat keltirayotgan ekologik, siyosiy va iqtisodiy muammolar bu fikrlarni to'la tasdiqlaydi. Bu ofatlarga qarshi birgalikda, bahamjihat kurashishni talab qiladi. Va ayni damda barcha xalqlar baxtiyor yashashga haqli:

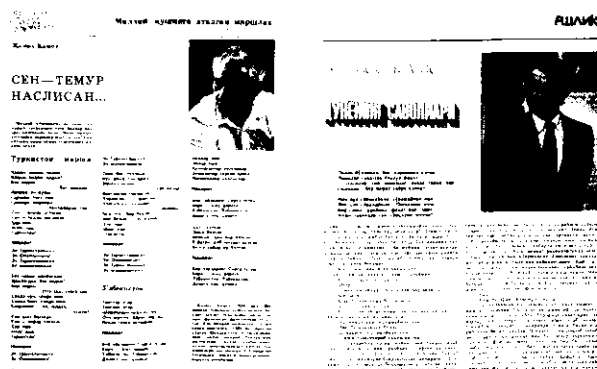
– Bashar avlodining barchasi – inson,
Vatan hammamizga – shu buyuk Zamin!

Shoir Vatan tushunchasining mohiyatini ochishda turli usullardan foydalangan. Jumladan, "Tasavvur" she'ridagi kabi ona yurt orqali dunyoni vatan deb bilish, uni ko'z qorachig'idek asrash uning sakkizligida dialog orqali ochib berilgan:

– Ona O'zbekiston, sendan so'rayman,
Nelarni o'ylaysan shu farahli tun?
– Jumla mamlakatga non bersam deyman,
Kiyintirsam deyman uni bus-butun...

– Ona O'zbekiston, orzuli chaman,
Qayergacha yetar mehning poyoni?
– Men jumla dunyoga non bersam deyman,
Kiyintirsam deyman jumla dunyoni...

She'rda lirik qahramonning Vatan obrazi bilan suhbatlashishi va Vatan tilidan

insoniyatga cheksiz mehrning ifodalanishi ta'sirchanlikni oshirgan.

Yuqoridagi she'rlarda shoir ona yurtida turib butun zaminga omonlik tilagan bo'lsa, "Yurtim" she'rida aksincha, jahonni dur bilsa, ona yurtini durdona deb biladi. Quyosh, osmon, zamin hamma yurt uchun bir, lekin u O'zbekistonning o'z porloq quyoshi, o'z musaffo osmoni, o'z bebaho zamini bo'lishini orzu qiladi. Yaxshi kunlar bo'lganidek baxtsiz kunlar ham bor, albatta. "Judoliklar kelsa, boshing omon bo'lsin", – deydi shoir musibatli kunlarga ishora qilib. She'r so'ngida u vataniga yana ezguliklarni sog'inadi. Bayramlari ko'p bo'lishini, sahrolari, vodiylar-u daryolari nasib etishini so'raydi:

*Nurli-nurli ayyomlaring bo'lib tursin,
Nasib etsin senga oltin sahrolaring,
Ovozingga to'lib tursin, to'lib tursin,
Yurtim, chaman vodiylaring, daryolaring...*

Vatan – O'zbekiston mavzusi Jamol Kamol ijodida shu qadar ko'lamdorki, buni shoirning ona yurt haqida turli janrlardagi she'rlaridan ham sezish mumkin. Mana uning sakkizliklaridan yana biri:

*Yozib havolarda muzaffar qanot,
Oshib sel karvoni – bulutlaringni,
Ona O'zbekiston, ko'rdim men kushod
Nurdan uqa tutgan ufuqlaringni...*

*Ulug' tabiatdan ulug' nasibam,
Tarixdan hissamga tushgan makon shu! –
Dedim-da, iftixor yashnatdi qalbim,
Ko'zyoshlarim oqdi misoli yog'du...*

Birinchi bandda yurtning tabiati tasviri – sel yog'dirib o'tgan bulutlar qutqusidan ozod nurli ufqlar aks etgan. Bu ramziy xarakterga ega. "Sel karvoni – bulutlar" Vatanning qora, baxtsiz kunlari, "ufuqlar" esa kelajak, umid. Ya'ni lirik qahramon qora kunlarni ortda qoldirgan Vatanining baxtli kelajak tomon, orzular tomon intilishini istaydi.

Uni tanlab bo'lmaydi. Shuning uchun u lirik qahramonga "ulug' tabiatdan ulug' nasiba". Lirik qahramonning "misoli yog'du" ko'zyoshlari

"ulug' nasiba"ning kelajagi uchun oqayotgan holati dastlabki banddagi "Nurdan uqa tutgan ufuqlar" qiyoslangan.

Shoirning boshqa sakkizligida esa tabiiy jarayonlar insoniy illatlarga ko'chirilganligiga guvoh bo'lamiz:

*Ona Yer, har kuni olam ufqiga
Ko'zyoshing oqizar bahri ummonlar...
Bahri ummon bo'lib qo'zg'almas nega
Senga banda bo'lgan tirik insonlar?*

*Ona Yer, ona Yer, boshingda tutun,
Bag'ringdan otilar o'tli vulqonlar...
O'tli faryodingdan bir kunmas-bir kun
Tikka qo'zg'almasmi o'lik insonlar?..*

Bahri ummonlarda oqayotgan suv emas, Ona Yer ko'zyoshlari, tutunli vulqonlar Ona Yerning bag'ridan otilayotgan o'tli ohlari. Ritorik so'roq orqali insoniyatning sergaklikka, ogohlikka chorlanishi bilan millatlararo nizolarga, shafqatsizlikka barham berilishi, da'vat etilishi, "o'lik insonlar"ning uyg'oqlikka da'vati alam bilan ifoda etilgan. Ya'ni lirik qahramon Vatanga, Ona sayyoraga mehrli bo'lish borasida "suhbatdoshini o'ziga fikrdosh qilish, o'ziga nisbatan xayrixohlik, rozilik hislarini uyg'otish maqsadida" ritorik so'roqni qo'llagan.

Baxtiyorlik emas, balki o'kinch ohangida Vatanga muhabbat uyg'otish g'oyasi Jamol Kamolning bu mavzudagi she'riyatida ko'plab uchraydi. Uning yuqorida tahlil etilgan sakkizligidagi o'kinch taajjubli bo'lsa, quyidagisida kuzatishlar xulosasi sifatida jarang sochadi:

*Seni yondirdilar, seni sotdilar,
Necha bor qatlingga ichdilar qasam.
Va lekin o'zlari qonga botdilar,
Va lekin o'zlari topdilar barham.*

*Sen esa jahonda sobitsan hamon,
Sobitsan, vatanlik sharafiging oqlab.
Kelganlar holiga boqasan hayron,
Ketganlar yodini yodingda saqlab...*

"Fayzulla Xo'jayev ko'zlari" muxammasida lirik qahramon o'zini F.Xo'jayev ko'zlari oldida hisobdor qilar ekan, ularda "chorasiz ko'zlarga cho'kkan hasrat" yanglig' Vatan timsolini ko'radi:

*G'urur bu, e'tiqod bu, jabhalarda shonli nusrat bu,
Munavvar orzular yo'lida yetgan ranj-u kasrat bu,
Vatan bu, chorasiz ko'zlarga cho'kkan hasrat bu,
Bular birlikda gohi kuydirib, bag'rimni qon aylar,
Bu ko'zlar imtihon aylar, bu ko'zlar imtihon aylar...*

Yurt qayg'usida jafo chekkan vatandosh ko'zlari lirik qahramon bag'rini kuydirib, "imtihon aylar". Vatan oldida barcha hisobdor, inson unga sadoqat ko'rsatsa, elning ardog'ida bo'ladi.

Shuningdek, Vatan mavzusi Jamol Kamolning g'azallarida ham asosiy mavzulardan biri. Uning "Vatan", "Avval Vatan, keyin jon" kabi she'rlari mumtoz janrlarda ham bu mavzuda qalam tebratish mumkinligini to'la-to'kis isbotlab bergan. "Vatan" g'azalida lirik qahramon xayollar osmonida parvoz qilishi, "umid ummoni"da sho'ng'ishi, hayotni sevishi, muhabbatdan bahra olishi, gullar go'zalligi-yu bolalar kulgusidan zavq olishi kabi barcha baxtiyorliklarning sababkorini izlaydi va shunday iqrorga keladi:

Oqibat ne-ne saodatlarni

Aylab intixob,

Ey Vatan, sensan saodatboshi! –

Deb qildim xitob.

Ya'ni barcha saodatlarning boshchisi – Vatan omon bo'lsa, lirik qahramon qalbi shavqqa to'la bo'ladi. Quyosh uning Vatani ufqiga bosh qo'ygan kechalarda lirik qahramon sevinch ko'zyoshlari ila Vatan tufrog'ini o'padi. Vatan bilan faxrlanishni o'ziga sharaf, mehrini tengsiz deb biladi:

Ne muborak lahzakim, men

Iftixoring angladim,

Ham ko'ngil dunyosida

Mehringni mumtoz ayladim.

Ham bu ko'nglim to buyuk –

Ishqingdin etmishdir navo,

Ul navosiz benavodir,

Benavodir, benavo!..

Adabiyotshunos D.Nazarova mazkur g'azalning so'nggi baytlari haqida fikr yuritir ekan: "Ko'ngli

vatan ishq bilan to'lgan inson hayratga, ishqqa hamisha hamohang bo'ladi. Bunday hisdan mosuvo odam "benavodir", – deya talqin qiladi. Fikrga tayanilsa, baytda gap "ko'ngli vatan ishq bilan to'lgan inson" va "bunday hisdan mosuvo odam" haqida borayotgan ko'rinadi. Holbuki, shoir ko'ngilning Vatan ishqida navo qilishi, ishqsiz u (ko'ngil) benavo ekanligini nazarda tutgan. U yurt qayg'usi bilan nafas oladi.

Jamol Kamolning "O'zbekiston" qasidasida Vatan mavzusi keng planda yoritilgan. Muxammas shaklidagi yetti banddan iborat she'rda lirik qahramon Vatan obraziga murojaat qiladi.

*Qachon ko'z ochdim-u, otashli
osmoning qachon ko'rdim,*

*Qachon ko'rdim, qachon yondim,
qachon kuymoqqa ulgurdim!..*

*Chamanda bosh qo'yib
yaproqlaringga, nash'alar surdim,*

Gahi majnunshior yurdim,

Gahi mastona oh urdim,

*Qachon bo'ldi bularning barchasi,
ey, onajon yurtim?..*

Qasidaning dastlabki ikki bandi she'r syujetidagi tugun bo'lib, lirik qahramon Vatan ishqida ro'y bergan ruhiy holatlari qachon yuzaga kelganligiga javob izlaydi. Ammo bu kabi savollarga javob berish oson emas. Lirik qahramon ong-u shuurida, qalb qo'rida topgan javoblarini bayon etishni istaydi. Vatani butun dunyoga tanitish uning tilagi. U ona diyoriga bag'ishlab kitoblar yozmoqchi. Shu maqsad bilan yurt tarixiga razm solib sehrli ertaklar olamiga kirgandek xayolga cho'madi. Sehrli tarix ayon va sirli, olis zamonlardagi sirli yulduz, vahimali jang-u suronlar sifatida lirik qahramon ko'z o'ngida gavdalanadi. Lekin u, bu "javob"lar bilan qanoatlanmaydi:

*Javobim keldi bir dunyo
Va lekin qonmadim aslo,
Agarchi tarixing Bobur kabi
daftardin o'tkardim...*

Shoir tarixni "Bobur kabi daftardin o'tkar"ar ekan, uning qalbida Vatan aks-sado beradi:

*Ovozing keldi ko'kni tilkalab o'tgan quyunlardan,
Quyunlar qo'ynida mash'al bo'lib yongan fununlardan,
Bayot-u she'r kabi sargashta savdo-yu jununlardan,
"Ko'kni tilkalab o'tgan quyunlar" –*

Yurt tarixining g'amli kunlari, unda istibdodlar, ayg'oqchilar-u yurtfurushlarning yetkazgan ozorlari; "Quyunlar qo'ynida mash'al bo'lib yongan fununlar" – ma'naviy-ma'rifiy yuksalishlar, ilm-fan va taraqqiyotda erishilgan yutuqlar; "Bayot-u she'r kabi sargashta savdo-yu jununlar" – ishq va she'r ahli, ya'ni san'at va adabiyot muhoblari bor. Umuman, lirik qahramon shuurida mana shular Vatan sifatida gavdalanadi. Bu suratga lirik qahramon goh giryon, goh sevinib boqadi. Lirik qahramon unda akslangan asrlar osha yurt bilan hamroh faryod-u fig'on, zulm-u sitam, ta'qibga uchragan "daho birlan buyuklik"dan aziyat cheksa, "Muzaffar Hurriyat keltir"gan saodatlardan, "nurli bir olam" ko'ringanidan faxr tuyadi. U Ona Vatan kamoloti, betakror tabiati, bog'-u rog'lari, kelajak davomchilari – farzandlarni madh etar ekan, "gulshanga yuz burdim", "boshingdan o'rgildim" deya iqrorlar keltiradi. Tabarruk Vatanga:

*Sevikli O'zbekistonsan,
Quyosh nazmida dostonsan,
Ki, men ham zarra bir xoking,
kelib poyingga o'ltirdim!.. –
deya o'z sadoqatini izhor etadi.*

Xullas, Jamol Kamol ijodini kuzatgan o'quvchi unda Vatan mavzusi yetakchi mavzulardan ekanligiga amin bo'ladi. Ijodkor bu mavzuda turli janrlarda qalam tebratgan va janr tabiatidan kelib chiqib ba'zan Vatanni ta'riflasi, ba'zan u bilan muloqotga kirishadi, ba'zan o'kinsa, ba'zan u bilan g'ururlanadi.

Shoir ijodining dastlabki namunalari Vatan va uning tabiatidan hayratlanish kuzatilsa, keyingi davrlariga xos she'rlarda mavzuga falsafiy mushohada yuritish bilan yondashilgan.

Jamol Kamol uchun Vatan eng buyuk boylik. Uni asrash har bir inson chekiga tushgan eng avvalgi vazifa:

*Kiprik ketar, ko'z qolar,
Qolar Vatan – jonajon.
Jamoldan shu so'z qolar:
Avval Vatan, keyin jon!..*

Muqovada

Rassom Dilorom Mamedovaning
"Vatan ruhi" asaridan
foydalanildi.

Bosishga 25.06.2023-yilda
ruxsat berildi.

Qog'oz bichimi: 84x108 1/16

Nashriyot hisob tabog'i: 8

Obuna indeksi – **822.**

ISSN 0207-9135.

Jurnal 2007-yil 4-mayda

Axborot va ommaviy
kommunikatsiyalar agentligi
tomonidan № 0253 raqami
bilan ro'yxatga olingan.

Tahririyatga kelgan
qo'lyozmalar taqriz qilinmaydi
va muallifga qaytarilmaydi.
Mualliflar fikri tahririyat
nuqtayi nazaridan farq qilishi
mumkin.

Jurnaldan ko'chirib bosilganda
"Yoshlik"dan olindi" deb
izohlanishi shart.

"PRINT-MAKON" MCHJ
bosmaxonasida chop etildi.
Buyurtma № 19. Adadi: 1575.
Toshkent shahri,
Chilonzor tumani, 25-mavze,
47-uy, 45-xonadon.
Tel.: 97 742 17 41